

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 367/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, vedené pod sp. zn. Rvp 14652/2013, Rvp 14653/2013, Rvp 14654/2013, Rvp 14655/2013, Rvp 15108/2013, Rvp 15109/2013, Rvp 15110/2013, Rvp 15111/2013, Rvp 15112/2013, Rvp 15113/2013, Rvp 15114/2013, Rvp 15115/2013, Rvp 15116/2013, Rvp 15117/2013, Rvp 15118/2013, Rvp 15119/2013 a sp. zn. Rvp 15120/2013, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 1 CoE 355/2012 z 12. júla 2012 (Rvp 14652/2013), sp. zn. 1 CoE 285/2012 z 12. júla 2012 (Rvp 14653/2013), sp. zn. 43 CoE 179/2012 z 19. júla 2012 (Rvp 14654/2013), sp. zn. 15 CoE 118/2012 z 10. júla 2012 (Rvp 14655/2013), sp. zn. 14 CoE 192/2012 z 28. mája 2012 (Rvp 15108/2013), sp. zn. 13 CoE 185/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 15109/2013), sp. zn. 17 CoE 185/2012 z 8. augusta 2012

(Rvp 15110/2013), sp. zn. 17 CoE 134/2012 z 26. júna 2012 (Rvp 15111/2013), sp. zn. 43 CoE 76/2012 z 28. júna 2012 (Rvp 15112/2013), sp. zn. 2 CoE 282/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 15113/2013), sp. zn. 17 CoE 88/2012 z 31. mája 2012 (Rvp 15114/2013), sp. zn. 2 CoE 277/2012 z 21. júna 2012 (Rvp 15115/2013), sp. zn. 1 CoE 233/2012 z 11. júna 2012 (Rvp 15116/2013), sp. zn. 14 CoE 235/2012 z 13. augusta 2012 (Rvp 15117/2013), sp. zn. 16 CoE 133/2012 z 31. mája 2012 (Rvp 15118/2013), sp. zn. 14 CoE 177/2012 z 21. mája 2012 (Rvp 15119/2013) a sp. zn. 13 CoE 74/2012 z 28. júna 2012 (Rvp 15120/2013) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uzneseniami sp. zn. 3 Cdo 395/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 14652/2013), sp. zn. 1 Cdo 260/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 14653/2013), sp. zn. 6 Cdo 340/2012 zo 14. novembra 2012 (Rvp 14654/2013), sp. zn. 4 Cdo 350/2012 zo 29. novembra 2012 (Rvp 14655/2013), sp. zn. 6 Cdo 390/2012 z 13. decembra 2012 (Rvp 15108/2013), sp. zn. 4 Cdo 368/2012 z 29. januára 2013 (Rvp 15109/2013), sp. zn. 3 Oboer 1/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 15110/2013), sp. zn. 5 Cdo 330/2012 z 25. januára 2013 (Rvp 15111/2013), sp. zn. 4 Cdo 335/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 15112/2013), sp. zn. 6 Cdo 395/2012 z 25. januára 2013 (Rvp 15113/2013), sp. zn. 3 Cdo 380/2012 zo 14. februára 2013 (Rvp 15114/2013), sp. zn. 7 Cdo 230/2012 z 5. februára 2013 (Rvp 15115/2013), sp. zn. 2 Cdo 250/2012 zo 14. februára 2013 (Rvp 15116/2013), sp. zn. 6 Cdo 400/2012 zo 13. decembra 2012 (Rvp 15117/2013), sp. zn. 5 Cdo 425/2012 z 30. januára 2013 (Rvp 15118/2013), sp. zn. 3 Cdo 435/2012 z 30. januára 2013 (Rvp 15119/2013) a sp. zn. 2 Cdo 17/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 15120/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 14652/2013, Rvp 14653/2013, Rvp 14654/2013, Rvp 14655/2013, Rvp 15108/2013, Rvp 15109/2013, Rvp 15110/2013, Rvp 15111/2013, Rvp 15112/2013, Rvp 15113/2013, Rvp 15114/2013, Rvp 15115/2013, Rvp 15116/2013, Rvp 15117/2013, Rvp 15118/2013, Rvp 15119/2013 a sp. zn. Rvp 15120/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 367/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 19. apríla 2013 a 6. mája 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho uzneseniami sp. zn. 1 CoE 355/2012 z 12. júla 2012 (Rvp 14652/2013), sp. zn. 1 CoE 285/2012 z 12. júla 2012 (Rvp 14653/2013), sp. zn. 43 CoE 179/2012 z 19. júla 2012 (Rvp 14654/2013), sp. zn. 15 CoE 118/2012 z 10. júla 2012 (Rvp 14655/2013), sp. zn. 14 CoE 192/2012 z 28. mája 2012 (Rvp 15108/2013), sp. zn. 13 CoE 185/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 15109/2013), sp. zn. 17 CoE 185/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 15110/2013), sp. zn. 17 CoE 134/2012 z 26. júna 2012 (Rvp 15111/2013), sp. zn. 43 CoE 76/2012 z 28. júna 2012 (Rvp 15112/2013), sp. zn. 2 CoE 282/2012 z 31. júla 2012 (Rvp 15113/2013), sp. zn. 17 CoE 88/2012 z 31. mája 2012 (Rvp 15114/2013), sp. zn. 2 CoE 277/2012 z 21. júna 2012 (Rvp 15115/2013), sp. zn. 1 CoE 233/2012 z 11. júna 2012 (Rvp 15116/2013), sp. zn. 14 CoE 235/2012 z 13. augusta 2012 (Rvp 15117/2013), sp. zn. 16 CoE 133/2012 z 31. mája 2012 (Rvp 15118/2013), sp. zn. 14 CoE 177/2012 z 21. mája 2012 (Rvp 15119/2013) a sp. zn. 13 CoE 74/2012 z 28. júna 2012 (Rvp 15120/2013) (ďalej aj „uznesenia krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uzneseniami sp. zn. 3 Cdo 395/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 14652/2013), sp. zn. 1 Cdo 260/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 14653/2013), sp. zn. 6 Cdo 340/2012 zo 14. novembra 2012 (Rvp 14654/2013), sp. zn. 4 Cdo 350/2012 zo 29. novembra 2012 (Rvp 14655/2013), sp. zn. 6 Cdo 390/2012 z 13. decembra 2012

(Rvp 15108/2013), sp. zn. 4 Cdo 368/2012 z 29. januára 2013 (Rvp 15109/2013), sp. zn. 3 Oboer 1/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 15110/2013), sp. zn. 5 Cdo 330/2012 z 25. januára 2013 (Rvp 15111/2013), sp. zn. 4 Cdo 335/2012 z 22. januára 2013 (Rvp 15112/2013), sp. zn. 6 Cdo 395/2012 z 25. januára 2013 (Rvp 15113/2013), sp. zn. 3 Cdo 380/2012 zo 14. februára 2013 (Rvp 15114/2013), sp. zn. 7 Cdo 230/2012 z 5. februára 2013 (Rvp 15115/2013), sp. zn. 2 Cdo 250/2012 zo 14. februára 2013 (Rvp 15116/2013), sp. zn. 6 Cdo 400/2012 zo 13. decembra 2012 (Rvp 15117/2013), sp. zn. 5 Cdo 425/2012 z 30. januára 2013 (Rvp 15118/2013), sp. zn. 3 Cdo 435/2012 z 30. januára 2013 (Rvp 15119/2013) a sp. zn. 2 Cdo 17/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 15120/2013) (ďalej aj „uznesenia najvyššieho súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a v rámci svojej činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, ich pohľadávky proti sťažovateľke sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnenia udeleného dlžníkmi pri podpise úverovej zmluvy spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučného konania bolo uzneseniami Okresného súdu Lučenec, Okresného súdu Žiar nad Hronom, Okresného súdu Veľký Krtíš, Okresného súdu Brezno a Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) v sťažovateľkou uvedených konaniach rozhodnuté o zastavení prebiehajúcich exekučných konaní. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne. Sťažovateľka proti označeným uzneseniam krajského súdu podala dovolania, o ktorých rozhodol najvyšší súd svojimi napadnutými uzneseniami tak, že ich odmietol.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp. zn. C-472/11 z 21. februára 2013, z ktorého má vyplývať, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý konštatoval ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodiť dôsledky tohto konštatovania, čakať, či spotrebiteľ, informovaný o svojich právach navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená, avšak zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel ustanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy. Vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniam najvyššieho súdu mu sťažovateľka vytýka, že jej mala byť odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu toho, že *„nevykonala účinnú nápravu porušenia zásady kontradiktórnosti a ani sám ju neposkytol“*, ďalej sa mal dopustiť porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, pretože sa neobrátil na Súdny dvor v súvislosti s výkladom komunitárneho práva.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie práv podľa čl. 47 charty postupom a uzneseniami krajského súdu a postupom a uzneseniami najvyššieho súdu v uvedených konaniach, zruší označené uznesenia krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14652/2013, Rvp 14653/2013, Rvp 14654/2013, Rvp 14655/2013, Rvp 15108/2013, Rvp 15109/2013, Rvp 15110/2013, Rvp 15111/2013, Rvp 15112/2013, Rvp 15113/2013, Rvp 15114/2013, Rvp 15115/2013, Rvp 15116/2013, Rvp 15117/2013, Rvp 15118/2013, Rvp 15119/2013 a sp. zn. Rvp 15120/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky, krajského súdu a najvyššieho súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiam odvolacieho súdu bral do úvahy neskoršie napadnuté uznesenia najvyššieho súdu v dovolacom konaní, ktorými dovolania sťažovateľky odmietol, a preto nepovažoval v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutým rozsudkom krajského súdu je v prípadoch procesného rozhodnutia dovolacieho súdu považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESĽP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). V takýchto prípadoch sa potom lehota určená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od právoplatnosti procesného rozhodnutia dovolacieho súdu.

Ústavný súd preto predložené sťažnosti v častiach namietajúcich napadnuté uznesenia krajského súdu ako súdu odvolacieho nepovažoval za oneskorene podané, a to aj vzhľadom na skutkovú okolnosť včasnosti sťažností v častiach namietajúcich napadnuté uznesenia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho.

Označenému postupu a uzneseniam krajského súdu sťažovateľka vytýka predovšetkým neodstránenie vady postupu okresného súdu spočívajúcej v nenariadení pojednávania pred zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ako aj nemožnosť zaujať stanovisko pred týmto rozhodnutím k dôvodom jeho zamietnutia. Súčasne namieta i samotné právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu o absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky, resp. posúdenia splnomocnenia udeleného povinným ako absolútne neplatného. V neposlednom rade sťažovateľka namieta aj porušenie jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy postupom a uzneseniami krajského súdu.

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky a plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012 a sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013 a sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013 pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti, resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, ako to bolo v týchto prípadoch, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

V označených uzneseniach ústavný súd odpovedal aj na argumentáciu sťažovateľky o pochybení v postupe krajského súdu spočívajúcom v zastavení uvedených exekučných konaní bez toho, aby bolo predtým rozhodnuté o jej návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP z dôvodu potreby podania žiadosti Súdnemu dvoru na rozhodnutie o predbežnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj na argumentáciu sťažovateľky o porušení práva na účinný prostriedok nápravy a zásady kontradiktórnosti konania tým, že konajúce súdy pred rozhodnutím o posúdení zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) ako nekalej, resp. pred posúdením splnomocnenia udeleného povinným ako absolútne neplatného, nedali účastníkom konania príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to sťažovateľka odvodzuje z rozsudku

Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp. zn. C-472/11 z 21. februára 2013.

Na uvedenom nemení nič ani argumentácia sťažovateľky o porušení práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces zaručeného čl. 47 charty a z neho vyplývajúcej zásady kontradiktórnosti konania tým, že konajúce súdy pred rozhodnutím o posúdení zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) ako nekalej nedali účastníkom konania príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to sťažovateľka odvodzuje z rozsudku Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp. zn. C-472/11 z 21. februára 2013. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým pripomína, že sťažovateľka mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi zastavenia exekučného konania a neprípustnosti exekúcie z už uvádzaných dôvodov z uznesení okresného súdu, proti ktorým aj podala odvolania, v ktorých sa k týmto dôvodom vyjadрила. Obdobne aj povinní z exekúcie, ktorí majú v zmluvnom vzťahu so sťažovateľkou postavenie spotrebiteľov, mali po doručení uznesení prvostupňového súdu možnosť vyjadriť sa (prípadne podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu) v tom smere, že si neprajú, aby bolo v ich prípadoch vylúčené uplatnenie nekalej zmluvnej podmienky. Sťažovateľkou uplatnenými argumentmi sa krajský súd v napadnutých uzneseniach náležite zaoberal a vyložil svoje závery, pre ktoré vzhliadol uznesenia okresného súdu ako vecne správne.

Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a uznesenia postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní na oboch stupňoch). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu, bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu a jeho uzneseniami bol v daných veciach princíp kontradiktórnosti súdneho konania, ktorý je obsahom práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, dodržaný, čím k porušeniu označených práv dôjsť nemohlo. Takisto nemohlo postupom krajského súdu a jeho označenými uzneseniami dôjsť ani porušeniu základného práva na zákonného sudcu z dôvodu nepredloženia prejudiciálnej otázky podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej

únie. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 299/2012-16 zo 7. júna 2012 vo veci inej sťažnosti podanej sťažovateľkou, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

2.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom najvyššieho súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky týkajúcimi sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práva podľa čl. 47 charty uvádza, že IV. senát ústavného súdu predložil plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu vo veci zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania pri preskúmvaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (ďalej len „návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov“) podľa § 6 zákona o ústavnom súde. Plénum ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov prerokovalo na neverejnom zasadnutí 7. mája 2014, pričom prijalo toto stanovisko: „Pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“

Keďže podľa § 6 zákona o ústavnom súde je senát v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov, III. senát ústavného súdu uplatnil stanovisko, ktoré prijalo plénum ústavného súdu aj vo veci sťažovateľky.

Ústavný súd po preskúmaní relevantnej časti napadnutých uznesení najvyššieho súdu, ktorými boli dovolania sťažovateľky odmietnuté ako neprípustné, s prihliadnutím na stanovisko prijaté plénom ústavného súdu vo veciach sťažovateľky dospel k záveru, že odôvodnenia sťažnosťami napadnutých uznesení najvyššieho súdu sú určité a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov, zaujímajú stanovisko k podstate dôvodov uvedených v dovolaní (ktoré korešpondujú s podstatnými námietkami uvedenými v samotnej sťažnosti), nie sú neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto ani z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práv podľa čl. 47 charty sťažovateľky. V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné a arbitrárne iba tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je tento prípad.

Vzhľadom na doteraz uvedené v súvislosti so sťažovateľkinou nosnou argumentáciou ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľka mala z pohľadu „materiálneho“ možnosť vyjadriť sa k vykonávanému dokazovaniu zo strany okresného súdu, čo aj využila v rámci ňou podaného opravného prostriedku (odvolania) a v rozsahu veci primeranom sa s touto jej obranou zaoberal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Z uvedeného dôvodu potom nemohlo dôjsť ani k tvrdenej vade konania zakladajúcej prípustnosť odvolania z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom.

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a uznesenia postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní pred odvolacím súdom). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom.

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je názor, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Aj na základe už citovaného sú podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenia najvyššieho súdu určité a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov a zaujímajú stanovisko k podstatnej argumentácii sťažovateľky uvedenej v dovolaní. Podľa názoru ústavného súdu označené rozhodnutia nie sú neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto nie sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práva podľa čl. 47 charty sťažovateľky.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, v zmysle ktorej pochybenie v postupe najvyššieho súdu, a teda porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy spočíva najmä v tom, že rozhodol o dovolaniach sťažovateľky bez toho, aby predtým podal žiadosť Súdnemu dvoru na rozhodnutie o predbežnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 299/2012-16 zo 7. júna 2012 vo veci inej sťažnosti podanej sťažovateľkou, v ktorom ústavný súd sťažovateľke podrobne vysvetlil, že „nie každé nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom Európskej únie, musí mať automaticky za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 129/2010)“, a svoj právny názor zároveň oprel aj o uznesenie Spolkového ústavného súdu Nemecka sp. zn. 2 BvR 2419/06 zo 6. mája 2008 a rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ullens

de Schooten a Rezabek proti Belgicku z 20. septembra 2011, sťažnosti č. 3989/07 a č. 38353/07.

Dôvody, pre ktoré všeobecné súdy nepovažujú za potrebné obracať sa na Súdny dvor vo veci vykladania smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, preto ústavný súd považuje za akceptovateľné (bližšie napr. II. ÚS 304/2012) a sťažovateľkou predloženú argumentáciu k tejto otázke ústavný súd nepovažoval za spôsobilú vyvrátiť záver o ústavnej konformnosti postupu najvyššieho súdu v napadnutých konaniach.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základných práv sťažovateľky podľa ústavy, práva podľa dohovoru ani práv podľa charty, nerozhodol o ďalších jej návrhoch z dôvodu, že tieto sa viažu na vyslovenie porušenia základných práv a slobôd a úspech v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2014